
Handling 2021 nr 156

Redovisning av uppdrag om hur målen i hbtq-planen gällande inrättandet av ett skyddat boende och jourverksamhet för våldsutsatta ska kunna verkställas senast under 2022

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker stadsledningskontorets förslag i tjänsteutlåtande den 15 juni 2021, med tillägg enligt yrkande från D, M, L och C den 18 augusti 2021 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

1. Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag 2020-09-10 § 27 beslutspunkt 3, om att återkomma med hur målen i hbtq-planen angående inrättandet av skyddat boende och jourverksamhet för våldsutsatta ska kunna verkställas senast under 2022, i enlighet med vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande samt förslag på fortsatt inriktning, antecknas och förklaras fullgjort.
2. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i enlighet med redovisningens förslag ta fram en tidplan, kostnads kalkyl som är inom budget samt hur, när och var återrapportering av åtgärderna ska ske.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Ordföranden Axel Josefson (M), Marina Johansson och Jessica Blixt (D) yrkade bifall till yrkande från D, M, L och C den 18 augusti 2021. Vidare yrkade Marina Johansson (S) avslag på yrkande från SD den 13 augusti 2021 och tilläggsyrkande från MP och V den 13 augusti 2021.

Jörgen Fogelklou (SD) yrkade bifall till yrkande från SD den 13 augusti 2021.

Daniel Bernmar (V) och Karin Pleijel (MP) yrkade bifall till stadsledningskontorets förslag och tilläggsyrkande från MP och V den 13 augusti 2021 samt avslag på yrkande från D, M, L och C den 18 augusti 2021 och yrkande från SD den 13 augusti 2021.

Kommunstyrelsen beslutade först utan omröstning att bifalla stadsledningskontorets förslag.

Kommunstyrelsen beslutade här efter utan omröstning att bifalla yrkandet från D, M, L och C.

Kommunstyrelsen beslutade därefter utan omröstning att avslå tilläggsyrkandet från MP och V.

Elisabet Lann (KD) antecknade som yttrande en skrivelse från den 18 augusti 2021.

Jörgen Fogelklou (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Göteborg den 18 augusti 2021
Göteborgs kommunstyrelse

Axel Josefson

Lina Isaksson

Reviderat yrkande
Särskilt Yttrande

D, M, L, C
KD

2021-08-18

Ärende nr: 2.1.4

Yrkande angående – Redovisning av uppdrag om hur målen i HBTQ-planen gällande inrättandet av ett skyddat boende och jourverksamhet för våldsutsatta ska kunna verkställas senast under 2022

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i enlighet med redovisningens förslag ta fram en tidplan, kostnads kalkyl som är inom budget samt hur, när och var återrapportering av åtgärderna ska ske.
2. I övrigt bifalla stadsledningskontorets förslag till beslut.

Yrkandet

Det kommunala ansvaret att erbjuda alla våldsutsatta skydd och stöd utifrån utredning och riskbedömning av vars och ens individuella behov behöver inkludera såväl organisation som kompetens. Det är därför bra att det framkommer förslag i redovisningen och hur vi ska kunna nå dit. Att enbart anteckna denna är inte en garant för arbetets framdrift.

Det behöver finnas en tydlighet till beslut om att alla våldsutsatta ska ha en möjlighet till skydd och stöd och att varje individ möts av kompetens och en inkluderande organisation. De förslag som tagits fram av stadsledningskontoret behöver därför planeras, verkställas och återrapporteras.

Yrkande
2021-08-13

Ärende nr 2.1.4

Yrkande angående – Redovisning av uppdrag om hur målen i hbtq-planen gällande inrättandet av ett skyddat boende och jourverksamhet för våldsutsatta ska kunna verkställas senast under 2022

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunstyrelsen får i uppdrag att undersöka om de medel som är planerade för ett regnbågshus istället kan användas till verksamhet för särskilt utsatta och förtryckta målgrupper inom hbtq. Fokus läggs på skyddat boende och jourverksamhet.

Yrkandet

För Sverigedemokraterna är kampen mot hot, våld, hatbrott och hederskultur den viktigaste frågan för att förbättra hbtq-personers ställning. Här kan vi göra skillnad på riktigt för de hbtq-personer som bäst behöver det i Göteborg. Vi ser att det finns ett mer akut behov att lösa det praktiska runt vart någonstans de som faller offer för våld och förtryck ska ta vägen, än att lösa nya samlingsplatser för hbtq-personer.

Det finns goda förutsättningar att finansiera inrättandet av ett skyddat boende och jourverksamhet för våldsutsatta om pengar kan användas från de skattemedel som är tänkta att avsättas till ett regnbågshus.

I samband med att Social Resursnämnd blev ansvarig nämnd för åtgärderna i hbtq-planen om att inrättas skyddade boenden/boendeplatser med skalskydd för män, transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor som utsätts för våld i nära relationer samt jourverksamhet direkt riktade till hbtq-personer medföljde inga särskilda medel. Istället hänvisades nya åtgärder som skulle kunna medföra ökande kostnader för ansvarig nämnd till ordinarie budgetprocess.

Vad gäller båda åtgärderna har förvaltningen lyft att de kräver ytterligare resurser, som inte finns att tillgå inom befintlig ram. Dessa kostnader har inte specificerats. En framställan inom ramen för ordinarie budgetprocess har heller inte gjorts. Arbetet medför initiala omställningskostnader i form av bland annat eventuell nödvändig ombyggnation, kompetenshöjande insatser och kommunikationskostnader. Social Resursförvaltning bedömer att producera platser i egen regi, förutsätter beslut om finansiering, då detta inte ryms inom befintlig ram.

Det är för oss Sverigedemokrater viktigare att vi kan värna Göteborgs våldsutsatta hbtq-personer och skydda dessa från förövare, än att arrangera allmänna mötesplatser för hbtq-personer med samlade skattemedel. Politik handlar om att vilja, att tvingas välja och att prioritera rätt.

Yrkande angående – Redovisning av uppdrag om hur målen i hbtq-planen gällande inrättandet av ett skyddat boende och jourverksamhet för våldsutsatta ska kunna verkställas senast under 2022

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Socialnämnd centrum får i uppdrag att utreda möjligheterna att starta upp ett nytt skyddat boende för alla våldsutsatta —där det finns extra kompetens och god möjlighet att erbjuda plats för våldsutsatta oavsett kön, könsidentitet, sexuell läggning, våldsutsatta personer med funktionsnedsättning och äldre personer utsatta för våld.
2. Socialnämnd centrum får i uppdrag att utreda möjligheterna att utifrån tidigare framgångsrika arbeten i staden utveckla och långsiktigt förstärka befintliga strukturer för jourverksamhet, genom bland annat kompetensutveckling.
3. I övrigt bifalla stadsledningskontorets förslag till beslut.

Yrkandet

Rätten till liv, frihet och personlig säkerhet är en mänsklig rättighet. Ingen ska behöva utstå utsatthet för våld. Eftersom hbtqi-personers utsatthet för våld till vissa delar ser annorlunda ut än för heterosexuella och cis-personer måste vi aktivt arbeta för att säkerställa ett likvärdigt skydd. En förutsättning för detta är hbtqi-kompetens i alla verksamheter som möter våldsutsatta människor.

Det saknas skyddade boenden för våldsutsatta män, för transpersoner och till viss del för lesbiska och bisexuella kvinnor. Vidare har utsattheten för våld ökat under den pågående pandemin, något som bekräftas av det ökande antalet aktualiseringar kring våld i nära relationer i socialtjänsten.

Mot bakgrund av detta ser vi rödgrönrosa att det är viktigt att tillskapa ett nytt skyddat boende, och inte gå vägen att omvandla ett redan existerande. Det är av stor vikt att nämnden skyndsamt tar fram realistiska och genomförbara förslag på hur vi kan säkerställa att alla får det skydd som behövs. Så att ingen person behöver utstå utsatthet för våld.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-06-15

Diarienummer 1323/20

Handläggare

Anna-Carin Jansson

Telefon: 031-368 06 27

E-post: anna-carin.jansson@stadshuset.goteborg.se

Redovisning av uppdrag om hur målen i hbtq-planen gällande inrättandet av ett skyddat boende och jourverksamhet för våldsutsatta ska kunna verkställas senast under 2022

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag 2020-09-10 § 27 beslutspunkt 3, om att återkomma med hur målen i hbtq-planen angående inrättandet av skyddat boende och jourverksamhet för våldsutsatta ska kunna verkställas senast under 2022, i enlighet med vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande samt förslag på fortsatt inriktning, antecknas och förklaras fullgjort.

Sammanfattning

Stadsledningskontoret redovisar kommunfullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen 2020-09-10 § 27 om att utreda hur målen i hbtq-planen om skyddat boende och jourverksamhet ska kunna verkställas senast under 2022.

Utgångspunkten för målet om skyddat boende har varit det kommunala ansvaret att erbjuda alla våldsutsatta skydd och stöd utifrån utredning och riskbedömning av vars och ens individuella behov. Det finns ingen statistik över antalet våldsutsatta hbtq-personer i Göteborg. Beredningen visar att det finns indikationer på ett stort mörkertal och att det saknas skyddat boende (med hög grad av skydd och stöd) inom staden för våldsutsatta män, för transpersoner (transmän och icke-binära) och till viss del för lesbiska och bisexuella kvinnor.

En faktor som bedöms påverka både våldsutsatta hbtq-personers benägenhet och möjlighet att erhålla det skydd och stöd den utsatta har rätt till är avsaknaden av en inkluderande organisation, kompetens och ett inkluderande verksamhetsnamn. Istället för att inrätta en nytt boende, skulle en framkomlig väg kunna vara att undersöka möjligheten att göra om ett av ansvarig nämnds boenden till ett boende för *alla våldsutsatta* — där det finns kompetens och möjlighet att erbjuda plats inte bara för våldsutsatta oavsett kön, könsidentitet och sexuell läggning utan också för till exempel våldsutsatta personer med funktionsnedsättning och äldre personer utsatta för våld.

Stadsledningskontoret bedömer att en systematisk och långsiktig förstärkning av hbtq- och normkritisk kompetens inom stadens befintliga strukturer och verksamheter för våldsutsatta bidrar till att bättre upptäcka och möta hbtq-personer utsatta för våld.

Stadsledningskontoret ser att med ovan inriktningar kan förutsättningar skapas för ansvarig nämnds arbete att verkställa målen under 2022.

Bedömning ur ekonomisk dimension

I samband med att Social Resursnämnd blev ansvarig nämnd för åtgärderna i hbtq-planen om att inrätta skyddade boenden/boendeplatser med skalskydd för män, transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor som utsätts för våld i nära relationer samt jourverksamhet direkt riktade till hbtq-personer medföljde inga särskilda medel. Istället hänvisades nya åtgärder som skulle kunna medföra ökande kostnader för ansvarig nämnd till ordinarie budgetprocess. Vad gäller båda åtgärderna har förvaltningen lyft att de kräver ytterligare resurser, som inte finns att tillgå inom befintlig ram. Dessa kostnader har inte specificerats. En framställan inom ramen för ordinarie budgetprocess har heller inte gjorts.

Kostnader Skyddat boende

Att inrätta ett nytt skyddat boende riktat mot hbtq-personer skulle dels medföra väsentliga kostnader, dels innebära risk för – åtminstone initialt – tomgångskostnader. En kostnadseffektiv och framkomlig väg skulle kunna vara att verksamhetsanpassa befintlig verksamhet. Förslagsvis kan ett av nämndens befintliga boenden, göras till ett boende för våldsutsatta där alla med hög grad av skyddsbehov – oavsett kön, könsidentitet, sexuell läggning, ålder eller funktionalitet efter genomförd riskbedömning och utredning erbjudas skydd och stöd.

Detta bedöms medföra initiala omställningskostnader i form av bland annat eventuell nödvändig ombyggnation, kompetenshöjande insatser och kommunikationskostnader. Ombyggnadsbehov kan exempelvis bestå i fysiska tillgänglighetsanpassningar och fler toaletter i samband med att verksamheten anpassas för en bredare målgrupp - vilket skulle kunna innebära uppskattningsvis en engångskostnad på ca 300 000 kr.

För att säkerställa syftet med den nya inriktningen behöver förstärkt hbtq-kompetens – och gärna kompetens också om andra våldsutsatta grupper som exempelvis personer med funktionsnedsättning och äldre - säkerställas på kort och lång sikt. Som ett exempel erbjuder RFSU Utbildning, som är en etablerad aktör på området, en processinriktad hbtq-utbildning för 10-15 personer till en kostnad på 75 000 kr. Denna följs efter tre år upp med en omcertifiering för 25 000 kr. Övriga nödvändiga kompetensinsatser för att införskaffa erforderlig hbtq- och normkritisk kompetens samt kommunikationsinsatser beräknas uppgå till högst 300 000 kr i ett initialt skede och därefter under uppskattningsvis under en treårsperiod ca 200 000 tkr årligen.

Kostnader Jourverksamhet

Utredningen visar att hbtq-kompetens - såväl en grundläggande kompetens som djupkompetens i hela kedjan av verksamheter som möter våldsutsatta - behöver utvecklas och förstärkas i staden. Syftet med en jourverksamhet direkt riktad till hbtq-personer är att säkerställa att våldsutsatta hbtq-personer bemöts på ett likvärdigt och professionellt sätt av staden. Att inrätta en ny verksamhet skulle medföra väsentliga kostnader men bedöms inte säkerställa det identifierade behov av systematisk kompetenshöjning som behövs i hela kedjan av verksamheter som möter våldsutsatta.

Att som ett första steg istället utifrån tidigare framgångsrika arbeten i staden utveckla och långsiktigt förstärka befintliga strukturer skulle kunna innebära ett kostnadseffektivt sätt

att bygga upp den likvärdiga service staden har i uppdrag att erbjuda. Återkommande kompetenshöjande insatser till medarbetare i hela verksamhetskedjan som nämnts ovan behöver säkerställas och prioriteras flertalet år framåt. En kompetensförstärkning av det här slaget beräknas innebära årligen kostnader om ca 30 000 kronor och uppåt för verksamheter som möter våldsutsatta.

Ett sätt att höja erforderlig kompetens bland medarbetare i staden kan vara att skapa en hbtq- och normkritisk samordnarfunktion utifrån erfarenheter från Resursteams heders arbete. En sådan samordnarfunktionen kan förslagsvis kopplas till ett skyddat boende för våldsutsatta och också till kopplas till stadens våld-i-nära-arbete där utsedda medarbetare förses med förstärkt kompetens. Kostnaden skulle motsvara en årsarbetare och beräknas uppgå till ca 800 000 kr. Förstärkningen av hbtq- och normkritisk kompetens inom det befintliga våld-i-nära-arbetet samt övriga samordningskostnader uppskattas uppgå till ca 300 000 kr årligen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Rätt till liv, frihet och personlig säkerhet är en mänsklig rättighet och gäller därmed varje enskild individ. Detta återkommer också i Agenda 2030:s grundprincip om att ”ingen ska lämnas utanför”. Beredningen indikerar att Göteborgs Stad idag har svårt att leva upp till sin lagstadgade skyldighet att tillgodose skyddat boende (med hög grad av skydd och stöd) för våldsutsatta män, för transpersoner (transmän och icke-binära) och för lesbiska och bisexuella kvinnor samt även exempelvis för personer med funktionsnedsättning och äldre som utsatts för våld. Likaså har brister i hbtq och normkritik identifierats i verksamheter som möter våldsutsatta vilket innebär svårigheter att erbjuda professionell och likvärdig service. En förutsättning för att nå social hållbarhet är att alla invånares mänskliga rättigheter beaktas. Att långsiktigt och på olika sätt förstärka kompetens i hbtq och normkritik inom stadens befintliga strukturer och arbeten för våldsutsatta bedöms bidra positivt både i stadens arbete mot diskriminering och för social hållbarhet.

Bilagor

1. Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2020-09-10 § 27
2. Social Resursförvaltnings slutrapport 2020-12-16 Trygga mötesplatser och skyddat boende och stöd för hbtq-personer med bilaga

Ärendet

Återrapportering av kommunfullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen 2020-09-10 § 27 beslutspunkt 3, om att återkomma med hur målen i Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor gällande inrättandet av ett skyddat boende samt en jourverksamhet för våldsutsatta, ska kunna verkställas senast under 2022.

Delmålet i beslutspunkt 3 om att utreda hur målet med inrättandet av ett Regnbågshus ska kunna inrättas senast under 2022 redovisas i ett eget ärende Dnr 0811/21 till kommunstyrelsens sammanträde 2021-08-18.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2020-09-10 § 27 att i beslutspunkt 3 ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda hur målen angående inrättandet av ett skyddat boende och jourverksamhet för våldsutsatta ska kunna verkställas senast under 2022.

Målen om skyddat boende och jourverksamhet kommer från följande åtgärder i Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor 2017-2021 som antogs av KF 2017-01-26:

- Inrätta skyddade boenden/boendeplatser med skalskydd för män, transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor som utsätts för våld i nära relationer
- Inrätta en jour- och stödverksamhet direkt riktad till hbtq-personer. I uppbyggnaden ska det civila samhället och Göteborgs Stads HBTQ-råd konsulteras.

Som ansvarig nämnd för att åtgärderna skulle genomföras under planens giltighetstid utsågs Social Resursnämnd.

I en processuppföljning av Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor 2017-2021 som utfördes av stadsledningskontoret två år efter att planen antagits, bedömdes åtgärden med inrättandet av en jour- och stödverksamhet direkt riktad till hbtq-personer som ”i ett initialskede men svårbedömd” och inrättande av skyddat boende/boendeplatser med skalskydd för män, transpersoner och lesbiska kvinnor som utsätts för våld i nära relation som ”ej påbörjad” KS 2019-10-23 § 768.

Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor 2017-2021 togs under 2016 fram i en medskapande process tillsammans med stadens verksamheter och Göteborgs Stads HBTQ-råd utifrån rekommendationer i hbtq-rapporten Normbrytande Liv i Göteborg, 2014. Av rekommendationerna som lämnades var åtgärder gällande skydd och stöd för våldsutsatta, tillsammans med inrättandet av mötesplatser, bland de högst prioriterade av Göteborgs Stads HBTQ-råd. Rådet konstaterade 2020 att implementeringstakten av planen ”är fortsatt svag” och översände ett yttrande till kommunstyrelsen 2020-06-13 § 553 där rådet underströk att ”de åtgärder i hbtq-planen som syftade till att minska hbtq-personers utsatthet för våld, trakasserier och hot (skyddat boende, jour- och stöd) var bland de viktigaste för hbtq-communityt.”

Förutom uppdraget att utreda målen i hbtq-planen om inrättandet av ett skyddat boende och jourverksamhet för våldsutsatta ska kunna verkställas senast under 2022, gavs kommunstyrelsen i KF-beslutet 2020-09-10 § 27 även i uppdrag att i beslutspunkt 1 förlänga hbtq-planens giltighetstid samt i beslutspunkt 2 revidera planen så att de mål som tidigare ägdes av stadsdelsnämnd eller social resursnämnd tilldelades annan ansvarig nämnd.

Kommunfullmäktige beslutade 2021-05-20 § 71, Årlig översyn av styrande dokument 2020, beslutspunkt 3, att Göteborgs Stads plan för att förbättra HBTQ-personers livsvillkor förlängs till och med 2022-12-31 och i beslutspunkt 4 att Socialnämnd Centrum utses som ansvarig nämnd för de aktuella uppdragen.

Utredningens genomförande

Stadsledningskontoret redovisar i den här utredningen inledningsvis lagkrav, definitioner och bakgrund. Därefter redovisas först uppdraget om skyddat boende och sedan uppdraget om jourverksamhet samt redan vidtagna åtgärder för respektive uppdrag.

Utredningen har identifierat olika faktorer som sammanvägt bildar underlag för stadsledningskontorets bedömning och förslag på fortsatt inriktning för arbetet. Förutom forskningsunderlag och för utredningen relevanta rapporter har avstämningar och/eller kunskapsinhämtning gjorts från:

- Socialstyrelsen
- Socialjouren
- Stödcentrum för våldsutsatta
- SPINK
- Mikamottagningen
- KCK/KCM och Utväg
- Socialförvaltningen Centrum
- Resursteam Heder
- Social Resursförvaltnings redovisning av uppdraget
- VGR, Kunskapscentrum för sexuell hälsa
- Göteborgs Stads HBTQ-råd
- RFSL Göteborg

Mänskliga rättigheter som grund

I FN:s *Allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna* (1948) anges att var och en har rätt till liv, frihet och personlig säkerhet. De mänskliga rättigheterna reglerar ytterst förhållandet mellan stat och individ.

Det betyder att rätten till stöd och skydd är individuella rättigheter som omfattar alla individer. Detta återspeglas i svensk lagstiftning av kommunallagen där det i 2 kap 3 § fastslås att ”kommuner och landsting ska behandla sina medlemmar lika om det inte finns sakliga skäl för något annat.” I socialtjänstlagen 5 kap. 11 § anges att ”till socialnämndens uppgifter hör att verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp”. I lagens 3 kap 1 § tydliggörs socialnämndens uppgift ”att göra sig väl förtrogen med levnadsförhållandena i kommunen”.

Nationella och lokala styrande dokument

- Handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter (Regeringen 2021)
Ett fokusområde är Våld, diskriminering och andra kränkningar.
- En nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor 2017-2026. *Regeringen avser att 2021 presentera ett samlat åtgärdsprogram för det fortsatta genomförandet av den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor samt hedersrelaterat våld och förtryck för perioden 2021–*

2023. Åtgärdsprogrammet kommer att inkludera hbtqi-personers utsatthet för alla typer av våld som omfattas av strategin.

- Nationell strategi för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck (Regeringen 2014) *Ett fokusområde är Våld, diskriminering och andra kränkningar.*
- Göteborgs Stads riktlinjer mot våld i nära relationer. *Riktlinjen, beslutad av KF 2016-10-13, syftar till att reglera den befintliga verksamheten så att den bedrivs effektivt, rättssäkert och med kvalitet som säkrar likvärdig och icke-diskrimi-nerande tjänster och service.*
- Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2014–2018 *Nytt förslag på plan, Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2021-2024, är anmält till kommunstyrelsens sammanträde 2021-08-18*
- Göteborgs Stads plan för att förbättra hbtqi-personers livsvillkor år 2017–2022

Stöddokument

- SOSFS 2014:4 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer
- SOSFS 2011:9 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

Hbtqi-personers utsatthet för våld

Hbtqi har sedan ett tiotal år utgjort samlingsbegreppet för homosexuella, bisexuella, transpersoner och queera. I takt med att livsvillkoren för intersexpersoner, personer med en kroppslig utveckling som inte är entydig i fråga om kön, har börjat uppmärksammas har begreppet hbtqi-personer allt oftare kommit att användas. Exempelvis har Sveriges första nationella handlingsplan på området, beslutat 2021, fått namnet Handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter. I utredningen kommer på grund av tidigare källor mestadels begreppet hbtqi användas. Medan homo- och bisexualitet avser sexuell läggning, används transpersoner som ett samlingsnamn för personer som inte identifierar sig som cispersoner. Med cispersoner avses vanligtvis personer vars juridiska och biologiska kön stämmer överens och alltid har stämt överens med deras könsidentitet och könsuttryck.

Olika former av våld

Hbtqi-personers utsatthet för våld ser delvis annorlunda ut än för heterosexuella och cispersoner. Förutom partnervåld och annat våld i nära relationer kan hbtqi-personer även exempelvis utsättas för hatbrott på grund av sin sexuella läggning, sin könsidentitet eller sitt könsuttryck. En specifik form av utsatthet utgörs bland annat av hotet om att outas – alltså mot sin vilja bli röjd som hbtqi-person. Likaså riskerar hedersutsatta hbtqi-personer att befinna sig i en dubbel utsatthet genom att både leva i en familj präglad av hedersnormer och samtidigt vara del av ett heteronormativt samhälle där det finns ett förgivettagande om människor som heterosexuella och cis-personer.

Våld i nära relationer

På RFSL:s stödmottagning i Stockholm, som är den verksamhet i Sverige med störst erfarenhet av hbtqi-personers våldsutsatthet, föredras begreppet våld i hbtqi-personers nära relationer framför våld i nära relation eftersom den sociala kontexten delvis kan se annorlunda ut för hbtqi-personer jämfört med personer som definierar sig som heterosexuella och cis. Med våld i hbtqi-personers nära relationer avser stödmottagningen

en sexuell relation eller en kärleksrelation som pågår under en kortare eller längre tid. Nära relationer omfattar även relationer med föräldrar, syskon, annan familj och nära släkt. Det omfattar alla kön och kan även omfatta flersamma relationer. Begreppet partnervåld används, men är av mottagningen inte ett lika vedertaget begrepp som våld i hbtq-personers nära relationer.

Hatbrott

Hatbrott är en av de vanligaste orsakerna till att en person söker sig till RFSL Stöd-mottagning i Stockholm. De som söker sig till mottagningen har erfarenheter som kan omfatta allt från grovt fysiskt våld till kränkningar genom ord. Det kan handla om hotfulla, hatiska mail, sexuella ofredanden, nedsättande ord i vardagsmiljö, knuffar i kollektivtrafiken eller dödshot från okända. Enligt BRÅ:s senast publicerade hatbrottsstatistik för 2018 stod hatbrott med sexuell läggning som motiv - tillsammans med hatbrott utifrån antisemitiska motiv - för den största ökningen av anmälda hatbrott. Totalt ökade anmälda hatbrott med 29 procent år 2018, jämfört med BRÅ:s mätning 2013.

Vad gäller transfobiska brott påbörjade BRÅ sina mätningar först år 2008. Antalet polisanmälda brott där motivet bedömdes vara transfobiskt 2018 var nästan 80, vilket är den högsta nivån sedan 2008. Trots årliga variationer visar resultaten att antalet identifierade brott med transfobiskt motiv har ökat över tid.

Hedersrelaterat våld och förtryck

På uppdrag av de tre städerna Göteborg, Malmö och Stockholm utförde Örebro universitet 2017 till 2018 kartläggningen Det hedersrelaterade våldets förtryckets uttryck och samhällets utmaningar. Kartläggningen visade att en stereotyp bild av endast unga heterosexuella flickor som utsatta för det hedersrelaterade våldet och förtrycket riskerar att osynliggöra hbtq-personers särskilda utsatthet. Även i den så kallade Amandakommissionen som 2020 presenterade sin granskning av Göteborgs Stads arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck lyftes arbetet med särskilt sårbara grupper som personer med intellektuell funktionsnedsättning och hbtq-personer fram som utvecklingsområden för staden.

Heteronormativ förståelse av våld

I hbtq-rapporten Normbrytande liv i Göteborg från 2014 konstateras att verksamheter som möter partnervåld ”ofta är utformade efter heteronormativ förståelse av våld, där kvinnor är offer och män är förövare. Begreppet våld i nära relationer har i praktiken kommit att betyda mäns våld mot kvinnor och på så vis har samkönat partnervåld och hedersrelaterat våld i viss mån osynliggjorts, både i verksamheter och för hbtq-samhället”.

En återkommande reflektion från de verksamheter inom Göteborgs Stad som bidragit i utredningen, liksom från Göteborgs Stads HBTQ-råd, är att verksamheter som i sitt namn specifikt vänder sig till kvinnor, förstärker bilden av att det stöd och skydd den enskilde kan förväntas få, vänder sig till enbart (heterosexuella) kvinnor. 2021 publicerade Göteborgsregionen, FoU i Väst, på uppdrag av Göteborgs Stad studien Hbtq-personers erfarenheter av stöd efter att ha utsatts för våld i en nära relation. Även i den rapporten återkommer verksamhetsnamn inriktade mot kvinnor som en försvårande omständighet för våldsutsatta hbtq-personer att söka stöd och skydd i staden.

Intervjupersonerna i studien beskriver att som ett av skälen till varför de kände tvivel kring att söka stöd i staden, var en osäkerhet kring vilket stöd som var tillgängligt för dem. Andra skäl var en rädsla för att inte bli trodd eller tagen på allvar och en osäkerhet kring våldets karaktär.

I studien refereras till forskning (Donovan & Barnes, 2019) som visar på en samhällelig bild av våld i nära relationer som ofta innefattar ”en bild av en stor, stark man som är fysiskt våldsamt mot en mindre, svagare kvinna”. Denna bild, menar Donovan & Barnes, kan osynliggöra att kvinnor kan utöva våld och att män kan utsättas för våld. Den kan också underblåsa föreställningar om att våld mellan kvinnor inte är lika skadligt och farligt och att män som utsätts för våld av män kan försvara sig vilket kan göra det svårt att både berätta om, eller lyssna och ta in, andra berättelser.

Avsaknaden av en inkluderande organisation och ett inkluderande tilltal riskerar att inte bara utestänga män (oavsett sexuell läggning) och transpersoner. Även personer som identifierar sig som kvinnor kan uppleva att stödet som erbjuds inte inkluderar dem, konstateras det i Hbtq-personers erfarenheter av stöd efter att ha utsatts för våld i en nära relation.

På liknande sätt kan en ensidig bild av våld i nära relationer som endast förekommande som mäns våld mot kvinnor, riskera att exkludera också personer med funktionsnedsättning som utsätts för våld från olika närstående eller från personer de befinner sig i beroendeställning till. Detta kan likaså gälla äldre personer oavsett kön som utsätts av våld från exempelvis barn eller andra närstående. Socialstyrelsen har för båda dessa målgrupper konstaterat att det föreligger ett mörkertal i rapporteringen.

Omfattning av våld mot hbtq-personer

Våld i samkönade relationer är ett relativt ungt forskningsområde som växte fram i USA på 1980-talet. På grund av begränsad forskning och att data till stor del saknas finns det hos Socialstyrelsen idag ingen samlad bild av hur många hbtq-personer som utsätts för våld i nära relation. Tillgängliga data redovisar inte våldsutsatthet utifrån andra könsgrupper än kvinnor och män och redovisar inte heller sexuell identitet hos de som utsätts.

En kort sammanfattning av forskning som ändå gjorts visar att:

- Homo- och bisexuella i högre grad är utsatta för våld i nära relationer än heterosexuella (NCK 2018).
- I studier som tittat på våld mot hbtq- personer är det vanligt att bisexuella kvinnor är särskilt utsatta av partners i nära relationer. Även lesbiska kvinnor som nyligen kommit ut eller börjat leva öppet är en särskilt sårbar grupp (NCK 2009).
- Bisexuella kvinnor har enligt en studie i högre grad än andra kvinnor utsatts för sexuellt våld och våldtäkt (NCK 2018).
- Internationell forskning visar att transpersoner i högre grad har erfarenheter av våld i nära relationer (NCK 2018).
- I en studie uppger fyra femtedelar av tillfrågade transpersoner att de blivit utsatta för psykiska eller fysiska övergrepp av en partner eller ex-partner (Roch, m.fl. 2010).
- Av transpersoner anger en knapp tredjedel att de någon gång blivit tvingade till sex mot sin vilja. Av dessa skedde ca en tredjedel av en fast eller tillfällig partner (Folkhälsomyndigheten 2015, Roch, m.fl. 2010).

- De vanligaste formerna av våld som rapporteras är verbalt och kontrollerande/psykiskt våld, därefter fysiskt och minst vanligt är sexuellt våld (NCK 2018).
- En av fem – 19 procent – unga hbtq-personer i åldern 16–25 år uppger att de utsatts för våld av en förälder, partner eller annan närstående vuxen jämfört med 9 procent bland andra unga (Ungdomsstyrelsen, 2010)

Inom Göteborgs Stad finns inga samlade uppgifter om hur många av de våldsutsatta som söker stöd av staden som definierar sig som homo- och bisexuella, transpersoner eller intersexpersoner. Däremot redovisar flertalet verksamheter att de i sina kontakter med den skydds- eller stödsökande i samtalssituationen är öppna för att den enskilde själv kan välja att berätta om sin identitet eller läggning. Likaså används ett inkluderande tilltal, exempelvis används begreppet partner istället för exempelvis pojkvän/flickvän.

Ett undantag är Mikamottagningen som rutinmässigt tar upp frågan om könsidentitet. Mottagningen uppger att av de som under ett år söker kontakt med mottagningen definierar sig 80% som kvinnor, ca 10% som män och ca 10% som annan könsidentitet. Mikamottagningen för däremot ingen statistik över sexuell läggning. Däremot uppskattar mottagningen att den har ett stort antal homo- och bisexuella bland sina besökare.

Resursteam heder vänder sig både till yrkesverksamma och till utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck – med ett särskilt fokus också på utsatta på hbtq-personer. Uppdraget gentemot yrkesverksamma är konsultativt och kompetenshöjande. Av professionella som konsulterat resursteam i ärenden som rör utsatta hbtq-personer har majoriteten arbetat inom socialtjänsten men det har även rört sig om personal från skolan och vården. Bland annat har teamen bistått socialtjänsten med risk- och skyddsbedömningar. Resursteam heder bedriver ett proaktivt arbete för att fånga erfarenheter och behov från hbtq-communityt och informerar via en mängd kanaler om möjligheten till stöd. Under 2020 hade teamen kontakt med 21 personer som definierade sig som hbtq och levde i familjer med hedersnormer. Av dessa vara åtta barn, under 18 år.

Mörkertal

NCK, Nationellt centrum för kvinnofrid, vid Uppsala universitet, har på regeringens uppdrag tagit fram två större kunskapsunderlag om hbtq-personers våldsutsatthet. Underlagen konstaterar att få homosexuella, bisexuella och transpersoner polisanmäler våld i nära relationer och att mörkertalet beräknas vara så högt som 95–97 procent. NCK konstaterar vidare att det är få offer för våld i samkönade relationer som söker stöd och hjälp inom professionella eller ideella verksamheter på grund av en utbredd oro för homofobiskt bemötande.

I Rapporten Misstro som togs fram av RFSL Riksförbundet 2013 konstateras att en heteronormativ kontext och därmed en misstro påverkar både hbtq-personers möjlighet och vilja att söka hjälp. I de mätningar som RFSL genomfört uppger 50-60 procent av tillfrågade hbtq-personer att de har ett lågt förtroende för polis, socialtjänst och åklagare eller är osäkra på om de här samhällsinstanserna har ett gott bemötande av hbtq-personer. Bristen på tillit påverkar enligt RFSL inte bara viljan att söka stöd utan också benägenheten att anmäla brott.

RFSL Göteborgs kuratorstöd

I samtal som förts med RFSL Göteborg under beredningen, påtalar föreningen att våldsutsatta hbtq-personer i Göteborg som tar kontakt med dem förmedlar en upplevelse

av att de inte uppfattar att de verksamheter som staden driver, riktas till dem eller är organiserade på ett sätt som inkluderar olika målgrupper. Beskrivningar av verksamheternas namn och inriktning, andas exempelvis ett förgivettagande av att utgångspunkten är (cis)kvinnor som våldsutsatta och (cis) män som våldsutövare.

Enligt RFSL Göteborgs erfarenheter är det särskilt besvärligt för män som utsatts för våld i parrelation samt för icke-binära, alltså personer som inte identifierar sig som kvinna eller man. Det finns även bland transkvinnor en upplevelse av osäkerhet i kontakterna med kvinnojourer.

Runt en tredjedel av de som söker stöd hos RFSL Göteborg gör detta utifrån att de utsatts för våld. Efterfrågan överskrider dock föreningens kapacitet att ta emot stödsökande. Föreningen tar årligen emot ca 50 personer men tvingas neka ”ungefär lika många”. Det gäller även stödsökande med akuta behov. Föreningens uppfattning är att det skett en markant ökning av antalet våldsutsatta hbtq-personer som sökt stöd de senaste åren.

En grupp som RFSL Göteborg vill lyfta som särskilt utsatt och sårbar är yngre asylsökande hbtq-personer. Även om personer i den här gruppen inte alltid sökt sig till RFSL Göteborg utifrån att de är våldsutsatta, bär de nästan alltid på erfarenheter av utsatthet av våld.

Föreningen har även registrerat en kraftig ökning av samtal från yrkesverksamma inom Göteborgs Stad som kontaktar RFSL på grund av bristande egen hbtq-kompetens. RFSL Göteborg har även erfarenhet av att yrkesverksamma som hör av sig till föreningen har svårigheter att hitta skyddat boende för olika individer inom hbtq-gruppen – vilket bland annat kan leda till placering på exempelvis vandrarhem.

Inrättandet av skyddat boende/boendeplatser

Skyddat boende är en term som ofta används i praktiken men som inte förekommer i svensk lagstiftning. Enligt Socialstyrelsen definieras skyddat boende som en:

- boendeinrättning som tillhandahåller platser för heldygnsvistelse avsedda för personer som behöver insatser i form av skydd mot hot, våld eller andra övergrepp tillsammans med andra relevanta insatser.

I Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2014:4) står att Socialnämnden vid behov ska erbjuda:

- våldsutsatta vuxna, 2. den som är under 18 år och har utsatts för våld eller andra övergrepp av sin partner, eller 3. den som är under 18 år och har utsatts för hedersrelaterat våld stöd och hjälp i form av lämpligt, tillfälligt boende som motsvarar den våldsutsattas behov av skydd med utgångspunkt i utredningen och riskbedömningen.

Enligt Socialstyrelsen är det det individuella behovet som ska avgöra insatserna utifrån genomförd utredning och riskbedömning. Socialtjänsten har att utföra en utredning och riskbedömning och utifrån detta ska det individuella behovet avgöra form och nivå av stöd och insatser.

I samband med att Plan för hbtq-personers livsvillkor 2017-2021 antogs av kommun-Göteborgs kommunfullmäktige 2017 utsågs Social Resursnämnd som ansvarig nämnd för

åtgärden att Inrätta skyddade boenden/boendeplatser med skalskydd för män, transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor som utsätts för våld i nära relationer.

Förvaltningen har under 2017 till 2020 tagit sig an uppdraget utifrån två huvudsakliga delar: 1. Vilken nivå av skydd innebär åtgärden och 2. Vilka möjligheter har staden att tillgodose hbtq-personers behov av skyddat boende.

I och med att ny nämndorganisation trädde i kraft 2021 beslutade kommunfullmäktige 2021-05-20 att ansvaret för åtgärden överförs till Socialnämnd Centrum.

Skyddat boende i staden

I Göteborgs Stad utgör (KCK) Kriscenter för kvinnor en samlade resurs för kvinnor utsatta för våld i nära relationer och består av en samtalsmottagning och ett skyddat boende. Verksamheten vänder sig till kvinnor som är skrivna i Göteborgs kommun. Alla personer som identifierar sig som kvinnor kan erhålla skydd och stöd.

Det skyddade boendet på KCK har tolv boendeplatser, tillgängliga för kvinnor som fått ett biståndsbeslut av socialtjänsten. Fem av platserna finns i ett kollektivt boende med stärkt tillsyn och stöd, sju platser finns i ett mer självständigt boende med egna lägenheter och tillgång till gemensamma utrymmen.

Beslut fattades 2018 om att utöka verksamheten med ytterligare fyra externa lägenheter med lägre grad av säkerhet/skydd för att kunna tillgodose platser för en bredare målgrupp till exempel hbtq-personer, äldre i behov av hemtjänst, personer med funktionsnedsättningar i behov av personlig assistans och vuxna våldsutsatta med flera barn. På grund av begränsad tillgång på lägenheter har dock endast en av dessa lägenheter hittills kommit i bruk.

För män som företrädesvis är våldsutövare – men även våldsutsatta – finns KCM, Kriscentrum för män. KCM är en samtalsmottagning men till verksamheten är även Utvägs boende kopplat. Utvägs boende består av fyra externa lägenheter och riktar sig till våldsutövare. Lägenheterna är inte ett kollektiv boende med personal - men kan även användas som tillfälligt boende för våldsutsatta personer.

Externa leverantörer

Externa leverantörer som vid behov kan komma ifråga vad gäller skyddat boende för hbtq-personer är ett fåtal – och i första hand inriktade mot personer som identifierar sig som kvinnor. Här utmärker RFSL:s Stödmottagning i Stockholm sig i landet genom att erbjuda två boendeplatser med specifik och bred hbtq-inriktning. Ett problem med RFSL:s boende, som flera av de vidtalade verksamheter i utredningen påtalar, är dels det begränsade antalet platser, dels det geografiska läget vid akuta behov av skyddsboende.

Det finns enligt SPINK, stadens placerings- och inköpsfunktion, möjlighet för aktörer inom det civila samhället att – efter uppfyllda kriterier godkänts – sluta avtal med staden. Något boende drivet av civilsamhället med hela hbtq-gruppen som målgrupp finns i dagsläget dock inte.

Ett boende som lyfts av SPINK, liksom bland annat Socialjouren och RFSL Göteborg, är Villa Vidar. Villa Vidar som är ett skyddat boende för personer som är eller riskerar att bli utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck drivs av Gryning Vård AB. Boendet vänder sig uttalat till *alla* – oavsett kön, könsidentitet eller sexuell läggning och driver ett systematiskt arbete med att möta och hantera de boendes olikheter.

Dialog med stadens verksamheter

Medan det ligger på socialtjänsten att utreda skydd- och stödbehov är det SPINK, Göteborgs Stads samlade placerings- och inköpsfunktion som hanterar inkomna ansökningar om skyddat boende. SPINK har förutom tillgång till stadens egna verksamheter möjlighet att erbjuda plats vid skyddat boende utifrån avtal med externa leverantörer, exempelvis privata aktörer och kvinnojourer inom civila samhället.

I samtal under beredningen uppger SPINK att endast ett fåtal, ”högst en handfull förfrågningar” om placeringar av hbtq-personer har inkommit till SPINK hittills i år. SPINK uppger dock att behov och antal kan vara svårbedömt utifrån att det placeringsformulär som används av socialtjänsten inte innehåller någon uppgift om könsidentitet eller sexuell läggning. Det krävs därför att ansvarig socialsekreterare fyller i uppgifter om dessa variabler i placeringsformulärets kolumn för fritext – vilket är sällsynt förekommande.

Ett eventuellt mörkertal skulle enligt SPINK, kunna hanteras genom att socialsekreterarna rutinemässigt i samband med beslut om insatser, säkerställer den sökandes eventuella behov av särskild inriktning utifrån sexuell läggning/könsidentitet.

Enligt SPINK finns det en uppåtgående trend av anmälda behov av skyddat boende för hederutsatta hbtq-personer - vilket SPINK uppfattar hänger ihop med en ökad medvetenhet i frågan.

Utifrån en total bild av olika gruppers tillgång till skyddat boende bedömer SPINK att det idag saknas skyddat boende (med hög grad av skydd och stöd) inom staden för våldsutsatta män, för transpersoner (transmän och icke-binära) och för lesbiska och bisexuella kvinnor som har behov av ett boende med hbtq-inriktning istället för boende på kvinnojour.

Bilden bekräftas till stora delar bland annat av Socialjouren, vars uppdrag handlar om att hantera akuta skyddsbedömningar utanför kontorstid. Vad gäller hederutsatta hbtq-personer hänvisar jouren ofta till Villa Vidar, som är ett externt skyddat boende för personer som är eller riskerar att bli utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck. För övriga grupper inom hbtq-gruppen bedöms tillgången till skyddsboende vara begränsad. För våldsutsatta hbtq-personer som identifierar sig som kvinnor finns det något/några kvinnojourer att tillgå medan lösningen för våldsutsatta män kan handla om placering på hotell. En grupp som Socialjouren lyfter som särskilt utsatt är unga asylsökande pojkar.

Även på Stödcentrum för brottsutsatta, som bland annat erbjuder samtalsstöd till personer utsatta för brott, uppger man sig ha noterat svårigheter med att erbjuda personer inom hbtq-gruppen skyddat boende i staden. Dels identifierar sig inte alla våldsutsatta med de målgrupper som KCK och KCM tar emot, dels finns på Utvägs boende endast lägenhetsskydd – inte ett boende med hög gard av säkerhet och personal - att erbjuda (primärt) män som blir slagna.

Social Resursförvaltnings slutredovisning av uppdrag

Social Resursförvaltning slutredovisade vid nämndens sammanträde 2020-12-16 sitt arbete med uppdraget om att inrätta skyddat boende för hbtq-personer. (bilaga 2) Förvaltningen konstaterar att den gjort bedömningen att kvinnors skyddsbehov har kunnat tillgodoses inom ramen för de platser som finns och ytterligare tillskapats inom ramen för KCK. Men att det för män och transpersoner som är i behov av skyddat boende med lås, larm och kamera behövs lösningar utöver stadens egen produktion av platser.

Förvaltningen redovisar vidare att den inom ramen för att inrätta skyddande boenden för män, för transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor som utsätts för våld i nära relationer, huvudsakligen fokuserat på att säkerställa tillgången på platser för personer utifrån påtalat behov.

Utifrån Kartläggning av Individ -och familjeomsorgens arbete med våldsutsatta personer som gjorts av Social Resursförvaltning 2020-05-27 lyfter förvaltningen att stadsdelarna och socialjouren uppger att de anser att de till stor eller mycket stor utsträckning kan tillgodose våldsutsatta barns och vuxnas behov av skydd. Det som lyfts som problematiskt är att tillgodose skyddet för hbtq-personer, män, personer med missbruk eller psykisk ohälsa. I kartlägningsunderlaget framkommer även att socialjouren påtalat att de ser det som svårt med tillgång till boende för män och hbtq-personer. Någon stadsdel kommenterar kring möjligheten att tillgodose våldsutsattas behov av stöd genom öppenvårdsinsatser och skyddsinsatser, att transpersoner exempelvis kan drabbas av att boende saknas.

Social Resursförvaltning bedömer att producera platser i egen regi, förutsätter beslut om finansiering, då detta inte ryms inom befintlig ram.

Att upprätta boenden som innefattar lås, larm och kamera, för män, för transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor, kräver ett antal separata boendelösningar då det inte rör sig om en homogen grupp, konstaterar förvaltningen och bedömer att det i dagsläget inte finns en efterfrågan för att kunna belägga dessa platser, vilket skulle medföra risk för tomgångskostnader.

Förvaltningen hänvisar även i sin slutrapport till stadens samverkan med idéburna organisationer och möjligheten för aktörer inom civilsamhället som vill driva boendeplatser för skydd och stöd för män, transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor, att söka verksamhetsbidrag.

Inrättandet av Jourverksamhet

Social Resursnämnd utsågs i samband med att Plan för hbtq-personers livsvillkor 2017-2021 antogs av kommunfullmäktige 2017, som ansvarig nämnd för åtgärden att Inrätta en jour- och stödverksamhet direkt riktad till hbtq-personer. I uppbyggnaden ska det civila samhället och Göteborgs Stads HBTQ-råd konsulteras.

Förvaltningen har under 2017 och 2020 inte tagit sig an uppdraget utifrån ett samlat grepp utan bedömt uppdraget ligga inom befintliga enheters och verksamheters arbete. Ett arbete vad gäller att inrätta en specifik jourverksamhet direkt riktad till hbtq-personer är därför inte påbörjat. Under 2020 fördes samtal mellan Social Resursnämnds och stadens HBTQ-råds presidier utifrån några av åtgärderna i hbtq-planen, bland annat om jourverksamhet. Detta redovisas i Social Resursnämnds slutrapportering av uppdraget för nämnden 2020-12-18.

I den nationella hbt-strategin En strategi för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2014 fastslås att det råder stor brist på kunskap om våld i samkönade relationer bland dem som möter våldsutsatta personer i sitt arbete. Flera rapporter visar på liknande sätt en brist på kunskap om personer som bryter på olika sätt mot normer och föreställningar kring kön. Ett begrepp som i studier har

använts för att beskriva hur heteronormativa föreställningar kan exkludera hbtq-personer inom socialtjänsten är ”bristande observans”.

Förutom en för hbtq-personer inkluderande och tillgänglig skydd- och stödverksamhet, är det kompetens om gruppens olika livsvillkor som oftast förs fram av hbtq-communityt som en primär förutsättning för att våldsutsatta hbtq-personer ska söka – och få – det skydd och stöd den våldsutsatta behöver och har rätt till.

Hbtq-kompetens i staden

Flera av verksamheterna som deltagit i beredningen nämner bristande hbtq-kompetens och en heteronormativ organisering som riskfaktorer som påverkar hbtq-personers benägenhet att söka stöd och skydd av staden. Mörkertalet vad gäller våldsutsatta hbtq-personer som avstår från att söka hjälp av staden är svårt att uppskatta. Exempelvis uppger Stödcentrum för brottsutsatta att verksamheten ”känner till de som söker sig till centrumet – men inte de som inte tar kontakt”. Stödcentrum uppger sig också ana att det finns ett mörkertal vad gäller unga män - av olika slag - som utsatts för våldsbrott. För att nå ut med information om sin verksamhet till hbtq-communityt brukar centrumet delta i stadens tält under West Pride.

Mikamottagningen uppger att deras bedömning är att personer som inte definierar sig som kvinnor eller män behöver mer stöd än vad de får idag på exempelvis den egna mottagningen eller inom annan socialtjänst. Vilket bland annat hänger ihop med hög nivå av psykisk ohälsa och brist på tillit till stödfunktioner och myndigheter bland målgruppen. Mottagningen ser också att män generellt är en grupp som utifrån sexuell utsatthet och våld hade behövt få mer tillgång till stöd.

Socialjouren, som har som uppgift att hantera akuta ärenden under kvällar och helger, menar att det är svårt att bedöma eventuellt mörkertal. Utifrån att det är socialtjänsten som fattar beslut om insatser ser jouren att kompetens om sexuell läggning och könsidentitet/könsuttryck är särskilt viktig hos socialsekreterarna.

Ett sätt att möta bristande kompetens inom hbtq-området kan vara att antingen hbtq-certifiera eller hbtq-diplomera verksamheten. Hbtq-certifiering, som innefattar en omfattande process, tillhandahålls av RFSL nationellt. Fram till 2017 erbjöd Kunskapscentrum för sexuell hälsa, VGR, hbtq-diplomeringar av kommunal verksamhet – vilket de därefter endast erbjuder verksamheter inom regionen.

Kommunala verksamheter som genomgått Kunskapscentrum för sexuell hälsas hbtq-diplomering är Kriscentrum för kvinnor, Kriscentrum för män, Mikamottagningen och Stödcentrum för brottsutsatta. Enligt vad Kunskapscentrum för sexuell hälsa uppger bestod hbtq-diplomeringen fram till 2017 av två halvdagsutbildningar och en verksamhetsgemensam utvecklingsuppgift samt två uppföljningar. Vad gäller upprätthållandet av kompetensen hänvisar Kunskapscentrumet detta till en fråga för respektive verksamhetschef då ”hbtq-diplomeringen skall betraktas som ett stöd”.

Övriga verksamheter inom Göteborgs Stad som arbetar med våldsutsatta har inte genomgått hbtq-diplomering eller hbtq-certifiering. Det finns heller inte någon samlad bild över om eller hur kompetensen bibehålls eller hur den efter 2017 säkerställs vid nyanställningar. Mikamottagningen uppger dock att mottagningens kompetens hålls levande genom återkommande intersektionella forum, genom deltagandet i

referensgrupper, hbtq-nätverket för yrkesverksamma i staden/regionen samt genom att läsa relevanta rapporter.

Stödcentrum för brottsutsatta, som genomfört enstaka uppföljningar efter sin diplomering, uppger att mottagningens medarbetare regelbundet deltar i olika utbildningar i staden kring våldsutsatthet. En framkomlig väg som mottagningen ser är att hbtq-personers våldsutsatthet finns med som en ordinarie del av samtliga våldsutbildningar i staden - istället för som enstaka punktinsatser och därmed undvika att hbtq-personers utsatthet blir "ett spår vid sidan av".

Dialog med HBTQ-rådet

Vid avstämning med HBTQ-rådet under beredningen betonar rådet att det för våldsutsatta hbtq-personer inte får vara avhängigt vilken medarbetare den våldsutsatta "råkar stöta på inom staden" – en grundkompetens måste vara säkerställd. Rådet lyfter också att med "en väg in" i staden - vilket rådet ser är syftet med en jourverksamhet – där bred och uttalad hbtq-kompetens finns samlad, skulle våldsutsatta hbtq-personer inte skulle behöva tveka om eller var de skulle söka hjälp. För akuta situationer skulle en telefonjour kunna vara livsavgörande, framhåller rådet.

Rådet menar också att staden måste ställa sig frågan varför eller varför inte hbtq-personer söker sig till en verksamhet, vad en bristande tillit beror på. Även om det utifrån ett juridiskt perspektiv ska vara möjligt att få likvärdigt bemötande och stöd oavsett vilken verksamhet den enskilda kommer i kontakt med, menar HBTQ-rådet att tills denna kompetens finns, är en utpekad verksamhet med särskild och bred hbtq-kompetens nödvändig. Rådet påtalar också att stadens baskompetens vad gäller hbtq-frågor – men även normkritik överlag – parallellt behöver öka för att långsiktigt säkerställa likvärdig och icke-diskriminerande service.

Social resursförvaltnings slutredovisning av uppdraget

Social resursförvaltning slutredovisade vid nämndens sammanträde 2020-12-16 sitt arbete med åtgärden Inrätta en jour- och stödverksamhet direkt riktad till hbtq-personer. (bilaga 2)

Förvaltningens redovisning lägger tyngdpunkten på att arbetet med åtgärden främst skett genom att befintliga enheter och verksamheter arbetat med frågan. Socialjouren erbjuder jourverksamhet utifrån sitt uppdrag och kan erbjuda stöd i akuta situationer, medan de hänvisar vidare till socialtjänst i berörd stadsdel i övriga ärenden. Andra verksamheter erbjuder också stöd, exempelvis Kriscentrum för Kvinnor genom samtalsmottagningen.

Enligt förvaltningens bedömning behöver en jourverksamhet koppla an till andra insatser och kanaler. Det är enligt förvaltningen inte framkomligt att bygga parallella spår inom befintlig organisation – utan att det bör finnas en gemensam väg in. Förvaltningen bedömer vidare att befintlig jourverksamhet behöver arbeta för att bli mer inkluderande och att det framgent handlar om att utveckla former för detta samt att höja kompetensnivån för nyckelpersoner och refererar till att resursteamerna som arbetet med hedersrelaterat våld och förtryck framhållits i dialogen med HBTQ-rådet.

Vad gäller kostnader bedömer förvaltningen att en separat jourverksamhet kräver ytterligare resurser, som inte finns att tillgå inom befintlig ram.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret har under beredningen identifierat olika faktorer som sammanvägt bildar underlag för stadsledningskontorets bedömning och förslag på fortsatt inriktning för arbetet. Utgångspunkten har varit det kommunala ansvaret att erbjuda alla våldsutsatta skydd och stöd utifrån utredning och riskbedömning av vars och ens individuella behov. Stadsledningskontorets bedömning är att befintlig verksamhet ska anpassas till att rymma även hbtq-personer och bedömer därför att - förutom vissa omställnings- och samordningskostnader - kostnaderna primärt handlar om kompetenshöjande insatser. Delar av det bör kunna ske inom ram eftersom kompetensförsörjning är en del av normal verksamhet, men det kan behövas initiala kompetenshöjande insatser som går utöver ordinarie verksamhet.

Det finns ingen statistik över antalet våldsutsatta hbtq-personer i Göteborg. Men som beredningen visar finns indikationer på att mörkertalet är stort. Det gäller män (oavsett sexuell läggning) som utsätts för våld, homo- och bisexuella kvinnor, transperson (inte minst icke-binära) – men även bland grupper som personer med funktionsnedsättning och äldre oavsett sexuell läggning och kön.

Enligt SPINK har endast en handfull ansökningar inkommit om skyddat boende för hbtq-personer hittills i år. Men brist på verksamheter som vänder till andra än explicit våldsutsatta kvinnor bedöms påverka både hbtq-personers benägenhet och faktiska möjlighet att söka och få stöd och skydd. Särskilt gäller detta skyddat boende – där det i dagsläget inte finns något skyddat boende för hela hbtq-gruppen med tillgång till hög grad av säkerhet och personal. Exempelvis redovisar både Socialjouren och RFSL Göteborg att det kan vara mycket svårt för delar av hbtq-gruppen att få plats på ett skyddat boende.

Den brist på tillit som på nationell och internationell nivå kommer till uttryck i olika studier och rapporter, återfinns även inom Göteborgs hbtq-community vilket bland annat lyfts av stadens HBTQ-råd. Ett tillitsskapande arbete kräver både långsiktighet och en systematisk förstärkning av kompetens om hbtq-personers särskilda utsatthet för våld i nära, hatbrott och hedersrelaterat våld och förtryck.

Stadsledningskontoret delar utifrån den identifierade bristen på tillit därför Social resursförvaltnings bedömning att inrättandet av ett nytt skyddat boende enbart för hbtq-personer i dagsläget skulle kunna ”medföra risk för tomgångskostnader”. Staden behöver ta steg framåt genom att säkerställa våldsutsatta hbtq-personers lika rättigheter. Ett förslag är att ansvarig nämnd undersöker möjligheten att göra om ett av nämndens boenden till ett boende för *alla våldsutsatta* – där det finns kompetens och möjlighet att erbjuda plats för våldsutsatta oavsett kön, könsidentitet och sexuell läggning och också för till exempel våldsutsatta personer med funktionsnedsättning och äldre personer utsatta för våld. Gryning Vård AB:s boende Villa Vidar skulle här kunna tjäna som förebild.

En avgörande framgångsfaktor för en likvärdig service är kompetens – såväl en grundläggande hbtq-kompetens i hela kedjan av verksamheter som möter våldsutsatta – som en fördjupad. Det gäller inte minst vad gäller utredningar och riskbedömningar av socialtjänsten – men även vad gäller verksamheter som Socialjouren, SPINK och olika stödmottagningar för våldsutsatta.

Insatser för att öka den normkritiska kompetens, med syfte att utifrån en bred förståelse av vilka som kan utsätta och utsättas för våld, skulle inte bara möta våldsutsatta hbtq-personers behov utan också kunna fånga mörkertalet bland fler grupper.

Stadsledningskontoret kan konstatera att det redan idag både inom ansvarig nämnd och i staden finns befintliga strukturer och verksamheter för att möta våldsutsatta. Dessa skulle med fördel på ett systematiskt sätt kunna förstärkas och utvecklas för att kunna möta våldsutsatta hbtq-personers behov av stöd och skydd.

Erfarenheter från tidigare framgångsrikt arbete i staden skulle kunna tas tillvara. Ett exempel är Resursteam heders arbete med att både verka proaktivt mot hbtq-communityt och bidra konsultativt och stödjande mot stadens yrkesverksamma. Medarbetare med förstärkt och erforderlig kompetens inom exempelvis stadens våld-i-nära-arbete, skulle kunna hållas samman av en samordnarfunktion på Socialnämnd Centrum. Likaså kan stadens arbete med normmedvetet arbetssätt vara en utgångspunkt. Under 2016-2017 påbörjade fem stadsdelar att utifrån ett politiskt uppdrag ta fram en pilotmodell för normmedvetet arbetssätt med fokus på hbtq inom äldreomsorgen. Det arbetet, med särskilt utsedda hbtq-ombud på den aktuella verksamheten, kan vara ytterligare ett sätt att ta steg framåt.

Stadsledningskontoret ser att med ovan inriktningar kan förutsättningar skapas för ansvarig nämnds arbete att verkställa målen under 2022.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Revidering av Göteborgs Stads HBTQ-plan

§ 27, 0971/20

Beslut

Enligt kommunstyrelsens förslag:

1. HBTQ-planens giltighetstid förlängs till 31 december 2021.
2. Kommunstyrelsen uppdras revidera HBTQ-planen så att de mål som idag ägs av stadsdelsnämnd eller social resursnämnd tilldelas annan ansvarig nämnd.
3. Kommunstyrelsen utreder hur målen angående inrättandet av ett regnbågshus samt skyddat boende och jourverksamhet för våldsutsatta ska kunna verkställas senast under 2022.
4. Kommunstyrelsen uppdras att ta fram en ny uppdaterad rapport om HBTQ-personers livsvillkor till grund för den nya planen. Denna rapport undersöker även villkor för HBTQ-personer inom utbildningsförvaltningen och grundskoleförvaltningens verksamheter.

Handling

2020 nr 168.

Yrkanden

Bosse Parbring (MP), Viktoria Tryggvadottir Rolka (S), Stina Svensson (FI), Helene Odenjung (L), Kristina Tharing (M), Bettan Andersson (V) och Jessica Blixt (D) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Vidare yrkar Bettan Andersson (V) avslag på yrkandet från SD i kommunstyrelsen.

Agneta Kjaerbeck (SD) yrkar bifall till förslaget från SD i kommunstyrelsen.

Propositionsordning

Ordföranden ställer propositioner på yrkandena och finner att kommunstyrelsens förslag bifallits.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen
Styrande dokument
Stadens nämnder och bolag

Dag för justering

2020-09-24

Vid protokollet

Sekreterare

Christina Hofmann

Ordförande

Anneli Rhedin

Justerande

Pär Gustafsson

Justerande

Håkan Eriksson

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-11-22

Diarienummer 0554/20

Handläggare

Ritva Gonzalez, Marie Larsson, Annika Lilleberg

Telefon: 031-367 99 71, 031-367 90 16, 031-368 80 62

E-post: annika.lilleberg@socialresurs.goteborg.se

ritva.gonzalez@socialresurs.goteborg.se

marie.larsson@socialresurs.goteborg.se

Trygga mötesplatser och skyddat boende och stöd för hbtq-personer

Förslag till beslut

Social resursnämnd godkänner redovisningen av uppdragen att inleda arbetet med att utreda ett Regnbågens Hus, i nära dialog med HBTQ-rådet samt att ta initiativ till åtgärder som gör det enklare för våldsutsatta hbtq-personer att hitta relevant information på Göteborgs Stads webbplats och förklarar uppdragen som slutförda.

Sammanfattning

På sammanträdet 2019-11-25 gav nämnden förvaltningsdirektören i uppdrag att inleda arbetet med att utreda ett Regnbågens Hus, i nära dialog med HBTQ-rådet (§ 261).

Nämnden gav också förvaltningsdirektören i uppdrag att, i nära dialog med hbtq-rådet, ta initiativ till åtgärder som gör det enklare för våldsutsatta hbtq-personer att hitta relevant information på Göteborgs Stads webbplats (§ 274).

Förvaltningen har arbetat med uppdragen främst genom att delta i de dialoger som Social resursnämnds presidium haft med presidiet för HBTQ-rådet under 2020 och fördjupa arbetet med vissa frågeställningar och kontakter utifrån det. I dialogen med HBTQ-rådet har också andra aktiviteter diskuterats som finns i *Göteborgs Stads plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor År 2017 – 2021* som nämnden har ansvar för. Det gäller bland annat skyddade boenden/boendeplatser.

Dialogerna har identifierat hur långt arbetet har kommit och frågeställningar och utmaningar som behöver hanteras för att komma vidare i arbetet.

Kommunfullmäktige beslutade 2020-09-10 kommunstyrelsen ges i uppdrag att revidera HBTQ-planen så att de mål som idag ägs av stadsdelsnämnd eller Social resursnämnd tilldelas annan ansvarig nämnd. Kommunstyrelsen fick också i uppdrag att utreda hur målen angående inrättandet av ett Regnbågshus samt skyddat boende och jourverksamhet för våldsutsatta ska kunna verkställas senast under 2022.

Bedömning ur ekonomisk dimension

När *Göteborgs Stads plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor År 2017 – 2021* antogs av kommunfullmäktige i januari 2017 gjordes detta utan att ansvariga nämnder tilldelades ytterligare medel.

När det gäller Regnbågshus bedömer förvaltningen att en långsiktig drift av en mötesplats förutsätter ett beslut om en långsiktig finansiering. I en finansiering behöver också innehåll av verksamhet beaktas samt att lokalfrågan behöver vägas in i diskussionen.

En mötesplats ska enligt planen ska tas fram i samverkan med det civila samhället, vilket gör att även en eventuell samfinansiering bör beaktas i diskussion för finansiering och formerna av den.

Förvaltningen har i dagsläget lägenheter i skyddat boende som inte är en del av ett kollektivt boende och som därför kan användas av en bredare målgrupp. Enligt stadens samlade placerings- och inköpsfunktion (SPINK) har de i dagsläget kunnat verkställa det fåtal inkomna ärenden där det funnits ett uttalat hbtq-perspektiv.

Förvaltningen kan inte i dagsläget inom ram inrätta boenden som innefattar lås, larm och kamera, för män, för transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor. Det kräver dessutom ett antal separata boendelösningar då det inte rör sig om en homogen grupp. I dagsläget finns inte den efterfrågan för att kunna belägga dessa platser, vilket skulle medföra risk för tomgångskostnader.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur social dimension

Forskning och olika rapporter pekar på att hbtq-personer utsätts för olika former av kränkningar och våld i sin vardag och att ohälsotalen är höga bland hbtq-personer. Forskning påvisar att hbtq-personer generellt har sämre hälsa och tillit till viktiga samhällsinstanser, än de som inte är hbtq-personer.

Rapporten ”Normbrytande liv i Göteborg” lyfter bland annat att den utsatthet som många hbtq-personer upplever kan förstås i relation till heteronormen. Att de kommunala verksamheterna är uppbyggda utifrån en heteronormativ förståelse – och riskerar att inte tillhandahålla service till personer som bryter mot ett förgivettagande om medborgaren/brukaren som heterosexuell och cisperson. Detta är särskilt allvarligt då det gäller våldsutsatthet.

Bland skydds- och friskfaktorer för hbtq-personer brukar nämnas att tryggare och säkrare mötesplatser är av stor betydelse,

Enligt Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor upplever unga hbtq-personer att en ökad synlighet och representation är främjande för deras hälsa. Inrättandet av fler mötesplatser för hbtq-personer skulle möjliggöra att barn och unga som identifierar sig som hbtq-person eller funderar över sin sexuella läggning, könsidentitet eller könsuttryck skulle ha en mötesplats där andra hbtq-personer i alla åldrar vistas.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2020-12-08.

Bilagor

1. Från presidiediskussioner Social resursnämnd och HBTQ-rådet 2020

Ärendet

Nämnden är att godkänna redovisningen gällande uppdrag att inleda arbetet med att utreda ett Regnbågens Hus, i nära dialog med HBTQ-rådet samt att ta initiativ till åtgärder som gör det enklare för våldsutsatta hbtq-personer att hitta relevant information på Göteborgs Stads webbplats, samt att förklara uppdragen slutförda.

Beskrivning av ärendet

Vid Social resursnämnds sammanträde 2019-11-25 gav nämnden förvaltningsdirektören i uppdrag att inleda arbetet med att utreda ett Regnbågens Hus, i nära dialog med HBTQ-rådet (§ 261). Uppdraget gavs i samband med att förvaltningen rapporterade tillgången av skyddade boenden samt mötesplatser för hbtq-personer samt redovisade en schablonberäkning av olika nivåer på omfång, innehåll och kostnad för en mötesplats Regnbågens Hus (§ 249). På sammanträdet gav nämnden också förvaltningsdirektören i uppdrag att, i nära dialog med hbtq-rådet, ta initiativ till åtgärder som gör det enklare för våldsutsatta hbtq-personer att hitta relevant information på Göteborgs Stads webbplats (§ 274).

I kommunfullmäktiges budget för 2020 har följande uppdrag riktats till Social resursnämnd:

- Social resursnämnd får i uppdrag att tillsammans med HBTQ-rådet, och berörda aktörer, föra en dialog kring hur arbetet med att etablera ett Regnbågshus ska tas vidare och utformas.

Arbetet med såväl nämndens som kommunfullmäktiges uppdrag är kopplat till arbetet med *Göteborgs Stads plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor År 2017 – 2021*.

Ett temaområde är ”Mötesplatser och inkluderande rum” som har ett mål att ”Hbtq-personer har möjlighet att åtnjuta sina demokratiska rättigheter och aktivt delta i samhällslivet.” En av åtgärderna kopplat till målet är att

- ”Inrätta i samverkan med civila samhället en mötesplats, ett Regnbågshus, för hbtq-personer”.

Social resursnämnd har utsetts som ansvarig för åtgärden vilken enligt planen ska utföras under planens giltighetstid.

Ett annat temaområde ”Utsatthet och diskriminering” har ett mål ”Staden erbjuder våldsutsatta hbtq-personer adekvat skydd och stöd” som har flera åtgärder. En av dem är

- ”Inrätta skyddade boenden/boendeplatser med skalskydd för män, transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor som utsätts för våld i nära relationer.”

Trots att aktiviteten inte omfattas av nämndens eller kommunfullmäktiges uppdrag, har denna aktivitet ingått i diskussionerna mellan presidierna varför den också återges här.

Arbetet med planen

Efter att planen hade antagits i kommunfullmäktige i januari 2017 beslutade Social resursnämnd 2017-05-24 att ställa sig bakom förvaltningens förslag till ansvarsfördelning och hantering av åtgärder som berör Social resursnämnd. I tjänsteutlåtandet beskrev förvaltningen att merparten av planens åtgärder beräknades att rymmas inom ordinarie budgetramar för 2017. Men förvaltningen påtalade också att stadsledningskontoret i sitt

tjänsteutlåtande (dnr 1407/14) såg att några av de nya åtgärder som föreslogs kunde komma att medföra ökade kostnader och skulle därför behöva hanteras i budgetprocessen inför 2018 och framåt. För att kunna genomföra flera av de nya uppdragen krävdes besked i resursfrågan innan förvaltningen kunde gå vidare med förslag på aktiviteter.

För åtgärden att inrätta skyddade boenden/boendeplatser bedömde förvaltningen att uppdraget skulle kräva nya resurser för utredning och genomförande. Beroende på utfall i budget för 2018 kunde utredning påbörjas under 2018 med förslag på lösningar inför 2019.

För åtgärden att inrätta ett Regnbågshus bedömde förvaltningen att den behövde föregås av en utredning kring innehåll och genomförande. Taktiken på genomförandet skulle bero på vilka resurser som fanns tillgängliga.

I arbetet med ett Regnbågshus skapades under 2018 en arbetsgrupp bestående av deltagare från civilsamhällets organisationer och en medarbetare från förvaltningen. Arbetsgruppen tog del av erfarenheter från andra mötesplatser och tog fram en enkät för att fånga tankar kring utformandet av ett Regnbågshus. Enkäten skickades ut till delar av civilsamhället som arbetar med hbtq-frågor och Göteborgs Stads HBTQ-råd. Tolv organisationer besvarade enkäten och deras tankar och önskemål kring förutsättningar för en mötesplats, ett Regnbågshus sammanställdes i en rapport. Social resursnämnd tog del av den vid sammanträdet 2019-04-17. Som en konsekvens av beslutade budgetanpassningar för 2019 kunde inte förvaltningen arbeta vidare med uppdraget under året.

Stadsledningskontoret gjorde under 2019 en deluppföljning av planen som redovisades i kommunstyrelsen 23 oktober 2019. I samtalen med stadsledningskontoret återkopplade förvaltningen att det inte fanns finansiering för skyddade boenden/boendeplatser, men att efterfrågan på platser inte heller varit tillräckligt stor för ett boende/boenden. Inte heller när det gällde ett Regnbågshus har staden kopplat några resurser till uppdraget. Det har inte heller funnits utrymme att genomföra uppdraget inom befintlig ram, vilket förvaltningen återkopplat i uppföljningsrapporter.

Möten mellan Social resursnämnds och HBTQ-rådets presidier

Med anledning av kommunfullmäktiges uppdrag, samt utifrån de föreliggande uppdragen från nämnden, har presidierna för Social resursnämnd och HBTQ-rådet tillsammans med tjänstepersoner från stadsledningskontoret och Social resursförvaltning träffats regelbundet under 2020, för att diskutera möjliga vägar framåt gällande aktiviteter i planen.

Mötena har främst haft fokus kring skyddade boenden/boendeplatser och Regnbågshus, men har även berört andra aktiviteter i planen som Social resursnämnd ansvarar för.

Bilaga 1 är en summering av en del av synpunkterna som presidiet återkopplat i diskussionerna. Den innefattar också ett förslag om fortsatt möjliga alternativ för finansiering av Regnbågshus att ta ställning till, som togs fram till det senaste mötet med presidierna. Detta möte blev dock inställt på grund av sjukdom, varför förslagen inte varit uppe till diskussion. Kommunfullmäktige beslutade på sammanträdet 2020-09-10 bland annat att:

- Kommunstyrelsen uppdras revidera HBTQ-planen så att de mål som idag ägs av stadsdelsnämnd eller social resursnämnd tilldelas annan ansvarig nämnd.
- Kommunstyrelsen utreder hur målen angående inrättandet av ett regnbågshus samt skyddat boende och jourverksamhet för våldsutsatta ska kunna verkställas senast under 2022.

Med anledning av det har presidierna valt att avvakta med fortsatta möten tills det att det blir klart vem som har fortsatt ansvar för frågorna.

Förvaltningens bedömning

I frågan om ett fortsatt arbete med ett Regnbågshus bedömer förvaltningen att, vilket det också framkommit i diskussionerna med presidierna, för att kunna gå vidare med frågan behövs ett samlat grepp i arbetet med finansiering, lokalisering och innehåll av aktiviteter i huset. Dessa delar är nära sammanlänkade och för att komma framåt i frågan behöver samtliga delar hanteras parallellt. För att säkerställa en långsiktig drift av en mötesplats förutsätts beslut om en långsiktig finansiering. Kostnaden för ett Regnbågshus är kopplad till innehåll och omfattning av verksamheten. För att kunna ta fram ett relevant innehåll förutsätter det fortsatt dialog och samverkan med målgruppen, ”i samverkan med civilsamhället” i enlighet med skrivelsen i planen. Målgruppen för ett Regnbågshus är inte homogen och det finns många möjliga deltagare. En del av dem är redan i dagsläget med i föreningar och organisationer samtidigt som det är viktigt att nå även andra som inte är det och skulle gagnas av tillgång till en mötesplats. För ett fortsatt arbete behöver staden hitta en form för dialog där arbetet kan föras framåt. Ett val av möjlig lokal hänger också ihop med finansiering och innehåll i verksamhet.

Förvaltningen har hittills gjort bedömningen att kvinnors skyddsbehov har kunnat tillgodoseas inom ramen för de platser som finns och ytterligare tillskapats inom ramen för Kriscenter för kvinnor (KCK). Genom utökningen av fyra lägenheter som ska göras tillgänglighetsanpassade, där en har tagits i bruk samt Utvägs boende inom Kriscenter för män (KCM) som har lägenheter som även använts som skyddsboende för våldsutsatta personer, har det öppnats ytterligare upp möjligheter att erbjuda skydd som inte är inom ett kollektivt boende.

Staden arbetar också i samverkan med en mängd idéburna organisationer där våldsutsatta kan få skydd och stöd från flera olika verksamheter. Om det finns aktörer inom civilsamhället som vill driva boendeplatser för skydd och stöd för män, transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor, har de möjlighet att söka om verksamhetsbidrag.

För män, transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor som utsätts för våld i nära relationer, som är i behov av skyddat boende med lås, larm och kamera behövs lösningar utöver stadens egen produktion av platser.

SPINK (stadens samlade placerings- och inköpsfunktion) fördelar platser till skyddat boende och enligt dem kommer det in väldigt få ärenden där hbtq-perspektivet är uttalat. De bedömer att det finns tillräckligt med platser för de ärenden som inkommer och att det blir vanligare att leverantörer framhåller att de har kompetens att möta målgruppen.

Om förvaltningen skulle producera platser i egen regi som riktar sig till män, transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor, förutsätter det beslut om finansiering, då detta inte ryms inom befintlig ram. Att upprätta boenden som innefattar lås, larm och

kamera, för män, för transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor, kräver ett antal separata boendelösningar då det inte rör sig om en homogen grupp. I dagsläget finns inte heller en efterfrågan för att kunna belägga dessa platser, vilket skulle medföra risk för tomgångskostnader.

Förvaltningen är medveten om att, precis som det framkommit i diskussionerna med HBTQ-rådet, det kan finnas ett mörkertal och att behoven är större än det som framkommer nuläget, utifrån de placeringar som görs. Men förvaltningen bedömer att det samtidigt krävs ett annat och mer omfattande arbete över staden som även omfattar kontakten med socialtjänstens handläggare, för att hantera den brist på tillit som hbtq-personer kan ha till att den offentliga verksamheten ska tillhandahålla skydd för dem. Det vill säga att bristen på efterfrågan inte endast står att finna i en eventuell brist på platser.

Inom ramen för diskussionen mellan presidierna har förvaltningen bidragit till diskussionen gällande Regnbågshus och skyddade boenden/boendeplatser, men har också diskuterat andra aktiviteter i planen såsom hur våldsutsatta hbtq-personer lättare ska hitta relevant information.

Utifrån kommunfullmäktiges beslut och inför ny nämndorganisation inväntar förvaltningen stadsledningskontorets revidering av HBTQ-planen så att de mål som idag ägs av stadsdelsnämnd eller Social resursnämnd kommer att tilldelas annan ansvarig nämnd. Det gäller också den utredning om hur målen angående inrättandet av ett Regnbågshus samt skyddat boende och jourverksamhet för våldsutsatta ska kunna verkställas senast under 2022. I avvaktan på dessa beslut om fortsatt inriktning, bedömer förvaltningen att nämndens uppdrag till förvaltningen kopplade till planen i dess nuvarande utformning kan föreslås vara fullgjorda.

Social resursförvaltning

Michael Ivarson
Förvaltningsdirektör

Göteborgs Stads plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor År 2017 – 2021

I Göteborgs Stads plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor År 2017 – 2021 lyfts ett antal temaområden, mål och åtgärder. I flera aktiviteter har Social resursnämnd fått ett ansvar för genomförandet.

Bland annat gäller det inom målområdet *Utsatthet och diskriminering* målet *Staden erbjuder våldsutsatta hbtq-personer adekvat skydd och stöd* som innefattar bland annat aktiviteterna:

- Inrätta skyddade boenden/boendeplatser med skalskydd för män, transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor som utsätts för våld i nära relationer.
- Inrätta en jour- och stödverksamhet direkt riktad till hbtq-personer.

Ett annat målområde är *Mötesplatser och Inkluderande rum* som bland annat innehåller målet *Hbtq-personer har möjlighet att åtnjuta sina demokratiska rättigheter och aktivt delta i samhällslivet* som bland annat omfattar aktiviteten:

- Inrätta i samverkan med civila samhället en mötesplats, ett Regnbågshus, för hbtq-personer.

Under 2020 har presidierna för Social resursnämnd och HBTQ-rådet haft återkommande diskussioner kring dessa aktiviteter.

Inrätta i samverkan med civila samhället en mötesplats, ett Regnbågshus, för hbtq-personer.

För att kunna gå vidare med frågan bedömer förvaltningen att det behövs ett samlat grepp i arbetet med *finansiering, lokalisering* och *innehåll av aktiviteter* i huset, då dessa delar hänger ihop.

För att säkerställa en långsiktig drift av en mötesplats förutsätts det att det finns beslut om motsvarande finansiering. Kostnaden för ett Regnbågshus är kopplad till innehåll och omfattning av verksamheten. Val av möjlig lokal hänger också ihop med finansiering och innehåll i verksamhet

För att ge en ungefärlig bild av kostnader det skulle kunna röra sig om lyfter förvaltningen olika exempel:

Lokalkostnader

Hyra av egen lokal

Vid jämförelser med verksamheter som har möteslokaler i stadens lokaler som innefattar ett flertal rum för olika aktiviteter, skulle en motsvarande lokalhyra för ett Regnbågshus för en lokal i storleksordningen 1000 kvadratmeter innebära en årlig hyreskostnad om

cirka 2 100 000 kronor. En mindre lokal på cirka 500 kvadratmeter går på en årlig hyreskostnad om 1 050 000 kronor.

Samlokalisering med befintliga lokaler

Ett alternativ för att få ner lokalkostnader är en samlokalisering i de lokaler med mötesverksamheter som redan används av staden. Flera verksamheter används endast dagtid på vardagar. Om ett Regnbågshus skulle inrikta sig på aktiviteter på kvällar och helger, skulle befintliga lokaler kunna användas för verksamheten och kunna dela på befintliga hyreskostnader.

Exempel på detta kan vara Social resursförvaltnings Aktivitetshus där lokaler i storleksordningen 1000 kvadratmeter för 2021 beräknas ha en årlig hyreskostnad om 2 100 000 kronor. Ett annat exempel är Allégården och 2 300 000 kronor.

Abonnemang eller inhyrning i lokaler

Ett tredje alternativ visar på kostnader för mindre volymer och frekvens i aktiviteter och genom inhyrning i andras lokaler. Ett sådant exempel skulle kunna vara att hyra in sig på Mötesplatsen på Södra Allégatan som drivs av Göteborgs Förenings Center. Där skulle en verksamhet kunna abonnera ett visst antal timmar eller dagar i veckan och betala hyra för det. Ett halvdagspass, eller ett kvällspass i deras stora lokal kostar 1000 kronor, vilket skulle göra 2000 kronor för en kombinerad eftermiddag och kväll per vecka.

I samma hus har Göteborgs Förenings Center uthyrning av kontorslokaler, där olika föreningar hyr in sig. Ett kontor skulle gå på en hyreskostnad om 6500 kronor per månad eller 17 000 per kvartal. I anslutning till kontoren finns också mindre mötesrum som går att boka in sig på. En sådan lösning skulle möjliggöra en uppstart i en mindre skala och att användandet av lokaler skulle kunna utökas efter behov. Om en utökning av verksamhet skulle innebära att verksamheten går över till andra lokaler ligger uppsägningstiden av själva kontorslokalerna på sex månader.

Inga av dessa lokalkostnader innefattar några eventuella anpassningar eller ombyggnationer, ifall sådana skulle finnas utifrån verksamhetens behov.

Förvaltningen har tidigare gjort en enkätundersökning som besvarades av ett antal civilsamhällesorganisationer, där säkerhet och trygghet lyftes som viktiga aspekter. Beroende på val av lokal kan det finnas möjligheter till portlås och andra låssystem. Men om ett val av lokal skulle göras som kräver ytterligare justeringar tillkommer kostnader för detta. Vilka kostnader det skulle röra sig om är svårt att säga då det inte finns något uttalat förslag på lokal.

Övriga kostnader

Om ett Regnbågshus skulle ha en mer omfattande verksamhet kan det behövas en anställd för att samordna aktiviteter och vara ett stöd i att driva verksamheten.

Kostnad för en heltidsanställd samordnare skulle vara 600 000 kronor/år. I den enkätundersökning som gjordes med civilsamhällesorganisationerna fanns även synpunkter kring funktioner kring exempelvis teknikstöd och städning. En mer omfattande verksamhet skulle kunna innebära dessa funktioner och en ytterligare lönekostnad på 300 000 kronor, utöver samordnaren. Den samlade lönekostnaden blir då 900 000 kronor/år.

En verksamhet med mindre omfattning av aktiviteter skulle kunna innebära en deltidsanställning på 300 000 kronor/år. Om staden ansvarar för drift av denna typ av verksamhet, ställs denna typ av anställning i konflikt med stadens strävan att erbjuda heltidsanställning till alla.

Om lokalvård inte läggs in i medarbetarkostnaden ovan, tillkommer en kostnad om 40 000 kronor per år för en lokal på 1000 kvadratmeter och 20 000 kronor för en mindre lokal.

Utifrån exemplet Göteborgs Förenings Center Mötesplats, förutsätts att någon är där för att ta emot besökare och ha ett värdskap och möjligen också till att bemanna ett kontor. Detta skulle kunna utföras av en deltidsanställd eller att ett antal medverkande föreningar tar på sig att arrangera det.

It- och telefonkostnader innebär 30 000 kronor/år. Utöver det räknar vi in årliga kostnader om 20 000 kronor för förbrukningsmateriel och liknande.

En annan kostnad som tillkommer är leasingkostnader för inventarier. De kan variera beroende på omfång av lokal och om det är befintliga lokaler eller nystart av verksamhet. Vi räknar dock med att kostnaden går på åtminstone 100 000 kronor per år.

Andra kostnader som också tillkommer är exempelvis overheadkostnader.

Kostnader, samlat

Kostnaderna för ett Regnbågshus kan enligt det som beskrivits variera, beroende på omfattning av innehåll och lokalisering av verksamheten. Att driva ett Regnbågshus i egen lokal, med en samordnarfunktion, övriga kostnader samt tillkommande overheadkostnader skulle innebära en årlig kostnad om cirka 4 miljoner kronor och nedåt, beroende på val av genomförande och organisering.

Finansiering, övrigt

I maj 2020 gjordes en förfrågan bland ett antal föreningar i communityt vilka förutsättningar de eventuellt hade att bidra till en samfinansiering av ett Regnbågshus. Det framkom att det finns olika förutsättningar för att bidra ekonomiskt, men att de flesta hade små eller begränsade möjligheter. RFSL delar idag lokaler med Ekho Göteborg och RFSU Göteborg, men bedömer att de skulle kunna lägga motsvarande sina hyreskostnader i lokaler i ett Regnbågshus, under förutsättning av de får dessa pengar i föreningsbidrag och att kostnaden motsvarar lokalbehovet. De har dock skrivit kontrakt med Higab för ytterligare tre år (från årsskiftet). Men de har uttryckt att de hoppas på att Higab kan bli involverade i frågan och att de på så vis kanske inte behöver vara bundna av kontraktet på nuvarande adress.

I övrigt har det även förekommit andra diskussioner och synpunkter om olika *former* av finansiering (t.ex IOP, direktupphandling, föreningsbidrag) men de är avhängiga ett beslut om hur en verksamhet ska finansieras.

Innehåll av aktiviteter

I den Open hearing som hölls i april 2018 uttrycktes det bland annat att det vore en bra idé att låta organisationer och föreningar hyra kontorsplatser och på så vis samla ideell

sektor under samma tak. Andra upplever att regnbågshuset främst borde vara till för allmänheten och fånga upp grupper som inte kan eller vill organisera sig i föreningsform.

Tolv civilsamhällesorganisationer besvarade har under 2018 besvarat en enkät och beskrivit tankar och önskemål kring förutsättningar för en mötesplats.

I vårens samtal mellan presidierna för SRN och HBTQ-råd har det återupprepat framkommit att det finns olika synpunkter kring önskemål och behov gällande vad innehållet i ett Regnbågshus skulle omfatta.

Aktiviteten är formulerad som ”Inrätta i *samverkan med civila samhället* en mötesplats (...).” För att få en förflyttning och konkretisering gällande innehåll och inriktning för ett Regnbågshus, efterfrågar presidiet för Social resursnämnd en samverkanspart.

Frågan har kommit upp under våren om det kan ske genom fortsatta open hearings, dialogmöten eller liknande.

I Social resursförvaltnings arbetsgrupp från 2018 som bestod av deltagare från civilsamhällets organisationer, lyfte de möjligheten för organisationerna att tillsammans skapa en samverkansförening för Regnbågshuset. Social resursnämnds presidium har efterfrågat något i linje med detta. Denna samverkanspart behöver inte utgöras av medlemmar i rådet, men nämnden har sett det som en möjlig kanal till att finna parter som kan vara delaktiga i samverkan och föra dialogen framåt.

Förvaltningen har 2019 i ett ärende till nämnden, påtalat möjligheten för en sådan samverkansförening att vara med och driva verksamheten. Detta för att de ska kunna utforma innehållet i verksamhet och för att det skulle vara i linje med att inrättandet sker i samverkan med civilsamhället, i linje med åtgärden i planen

Framtagande av lämplig lokal

Ett fortsatt arbete med framtagande av lokal är avhängigt beslut om finansiering och kopplat till innehåll av verksamhet.

Inrätta skyddade boenden/boendeplatser med skalskydd för män, transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor som utsätts för våld i nära relationer.

Rapporten ”Normbrytande liv i Göteborg” lyfter bland annat att den utsatthet som många hbtq-personer upplever kan förstås i relation till heteronormen. Att de kommunala verksamheterna är uppbyggda utifrån en heteronormativ förståelse – och riskerar att inte tillhandahålla service till personer som bryter mot ett förgivettagande om medborgaren/brukaren som heterosexuell och cisperson. Detta är särskilt allvarligt då det gäller våldsutsatthet.

Platser i skyddat boende fördelas av SPINK (stadens samlade placerings- och inköpsfunktion) som har funnits sedan 2018. Alla interna och externa placeringar som görs under kontorstid ska gå via SPINK, som har ramavtal för att erbjuda skyddat boende.

I cirka 50 procent av ärendena gällande skyddat boende sker placering internt eller hos de ideella kvinnojourerna.

Skyddat boende, kommunal produktion av platser

Kriscenter för kvinnor (KCK) är Göteborgs Stads samlade resurs för kvinnor utsatta för våld i nära relationer och består av en samtalsmottagning och ett skyddat boende. Verksamheten vänder sig till kvinnor som är skrivna i Göteborgs kommun. Alla personer som identifierar sig som kvinnor kan erhålla både skydd och stöd.

Det skyddade boendet på KCK har tolv boendeplatser, tillgängliga för kvinnor som fått ett biståndsbeslut av socialtjänsten. Fem av platserna finns i ett kollektivt boende med stärkt tillsyn och stöd, sju platser finns i ett mer självständigt boende med egna lägenheter och tillgång till gemensamma utrymmen. Under 2018 togs beslut om en utökning med fyra lägenheter som ska göras tillgänglighetsanpassade, där en lägenhet tagits i bruk. Utöver tillgänglighetsanpassning är central belägenhet ett annat kriterium för dessa lägenheter, så att de inte ska befinna sig alltför långt bort från stödjande verksamhet. Det har visat sig finnas en stor tröghet i att få loss denna typ av lägenheter för verksamhet.

Utvägs boende inom Kriscenter för män (KCM), är ett tillfälligt boende för personer som har utövat hot och/eller våld i familjen och som har barn. Syftet med boendet är att den våldsutsatta partnern och barn ska kunna bo kvar i hemmet, samtidigt som våldsutövaren flyttar och får hjälp med att bryta sitt våldsamma beteende. Boendet består av fyra lägenheter.

Då det funnits tillgängliga platser har dessa lägenheter även använts som skyddsboende för våldsutsatta personer.

De tolv lägenheter inom KCK:s verksamhet är de lägenheter som finns inom ramen för skyddade boendeplatser som har lås, larm och kamera.

Skyddade boendeplatser beviljas utifrån individuella behov och alla av dem bor där är inte i behov av låsta boenden. De låsta boendena finns på kända adresser och det kan också utgöra en riskfaktor då en möjlig förövare kan uppehålla sig i anslutning till adressen, till skillnad från en lägenhet på okänd adress.

Idéburna organisationer

Staden arbetar i samverkan med en mängd idéburna organisationer där våldsutsatta kan få skydd och stöd från flera olika verksamheter. De som har valt att söka och har erhållit verksamhetsbidrag från Social resursnämnd under 2020 är fem ideella kvinnojourer som tillsammans erbjuder cirka 23 boendeplatser. Utöver det finns platser i skyddat boende för kvinnor i prostitution/trafficking där Räddningsmissionen/Ruth och Social resursnämnd har ingått ett IOP, samt Lilla Britta en relativt nystartad jour för målgruppen äldre och personer med funktionsnedsättning.

Social resursnämnd tilldelar föreningsbidrag inom det sociala området. De senaste två åren har nämnden inom ramen för särskilda satsningar enligt kommunfullmäktiges budget haft en förstärkning för Långsiktigt stöd till kvinno- och tjejjourer.

Om det finns aktörer inom civilsamhället som vill driva boendeplatser för skydd och stöd för män, transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor, har de möjlighet att söka om verksamhetsbidrag.

Placering, skyddat boende

Förvaltningen har hittills gjort bedömningen att kvinnors skyddsbehov har kunnat tillgodoses inom ramen för de platser som finns och ytterligare tillskapats inom ramen för KCK. För män och transpersoner som är i behov av skyddat boende med lås, larm och kamera behövs lösningar utöver stadens egen produktion av platser.

I "Kartläggning av Individ -och familjeomsorgens arbete med våldsutsatta personer" som gjorts av Social resursförvaltning 2020-05-27 uppger stadsdelarna och socialjouren att de anser att de till stor eller mycket stor utsträckning kan tillgodose våldsutsatta barns och vuxnas behov av skydd. Det som lyfts som problematiskt är att tillgodose skyddet för hbtq-personer, män, personer med missbruk eller psykisk ohälsa.

I kartlägningsunderlaget framkommer det att socialjouren påtalat att de ser det som svårt med tillgång till män och hbtq-personer. Någon stadsdel kommenterar kring möjlighet att tillgodose våldsutsattas behov av stöd genom öppenvårdsinsatser och skyddsinsatser, att transpersoner exempelvis kan drabbas av att boende saknas.

SPINK har fått in ett fåtal förfrågningar om skydd då det har framgått att det handlat om hbtq-personer. Enligt SPINK har de inte med hbtq-perspektivet i sina placeringsformulär och kan därför inte isolera i statistiken. Men de säger att det handlar om väldigt få ärenden som inkommit till SPINK. Under 2020 rör det sig om 3-4 ärenden, där hbtq-perspektivet varit uttalat. De bedömer att det finns tillräckligt med platser för de ärenden som inkommer och att det blir vanligare att leverantörer framhåller att de har kompetens att möta målgruppen.

SPINK säger sig kunna lösa förfrågan med det tänkta skyddsbehovet efter en del arbete.

I vissa fall kan det hända att socialtjänsten inte vänder sig till SPINK utan går direkt till privat utförare.

Inom ramen för att inrätta skyddande boenden för män, för transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor som utsätts för våld i nära relationer, har förvaltningen huvudsakligen fokuserat på att säkerställa tillgången på platser för personer utifrån påtalat behov.

Att producera platser i egen regi, förutsätter beslut om finansiering, då detta inte ryms inom befintlig ram.

Att upprätta boenden som innefattar lås, larm och kamera, för män, för transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor, kräver ett antal separata boendelösningar då det inte rör sig om en homogen grupp. I dagsläget finns inte en efterfrågan för att kunna belägga dessa platser, vilket skulle medföra risk för tomgångskostnader.

Förvaltningen är medveten om att, precis som det framkommit i diskussionerna med HBTQ-rådet, det kan finnas ett mörkertal och att behoven är större än det som framkommer i de placeringar som görs i nuläget. Men bedömer att det samtidigt kräver ett bredare arbete som även omfattar kontakten med socialtjänstens handläggare, för att hantera det problem som lyfts i rapporten normbrytande liv samt i planen och för att säkerställa hbtq-personers behov av skydd.

Inrätta en jour- och stödverksamhet direkt riktad till hbtq-personer.

Arbetet med åtgärden har främst skett genom att befintliga enheter och verksamheter arbetat med frågan. Socialjouren erbjuder jourverksamhet utifrån sitt uppdrag och kan erbjuda stöd i akuta situationer, medan de hänvisar vidare till socialtjänst i berörd stadsdel i övriga ärenden. Andra verksamheter erbjuder också stöd som exempelvis Kriscentrum för Kvinnor genom samtalsmottagningen.

På samma sätt som i ovan nämnda aktiviteter har förvaltningen lyft att en separat jourverksamhet kräver ytterligare resurser, som inte finns att tillgå inom befintlig ram.

En jourverksamhet behöver i många fall koppla an till andra insatser och kanaler och förvaltningen bedömer inte det som framkomligt att bygga parallella spår inom befintlig organisation, utan att hålla sig till ”ett spår in”. Istället behöver befintlig jourverksamhet arbeta för att bli mer inkluderande och ser i en fortsättning av uppdraget att det handlar om att utveckla former för detta samt att höja kompetensnivån för nyckelpersoner. Ett exempel som framhållits i dialogen med HBTQ-rådet är resursteamet som arbetar inom hedersrelaterat våld.